

Szerkesztési iroda:

ari-utosa és főtitár takarékpénztári
székhelyén, (42. sz. alatt) I. emelet
balra, hová a lap szellemi részét
illető közlemények intézők.
Bérmontetlen levelek csak ismert
kesekből fogadtatnak el.

Kiadó hivatal:

Réthy Lipót könyvnyomdája, hová
hirdetsek, előfizetési pénzek és
kiadás körüli panaszok bérmontve
intézendők.

Előfizetési feltételek:

Vidékre:	Helyben:
Egész évre 16 frt	Egész évre 14 frt
Fél „ 8 „	Fél „ 7 „
Negyed „ 4 „	Negyed „ 3.50
Egy óra 1.40	Egy óra 1.20

Hirdetmények díja:

6 hasábon petitor egyseri hirde-
tésnél 6 kr., s minden következők-
nél 4 kr. Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyilt-tér sora 15 kr.

ALFÖLD

POLITIKAI NAPILAP.

Az orosz czár manifestuma.

A manifestum, melyet a czár kibocsátott, így hangzik: A mi hű alattvalóink ismerik azon élénk érdeklődésünket, melylyel a törökországi elnyomott keresztények sorsa iránt viseltettünk. A mi óhajtsunk, hogy azok sorsát jobbitsuk és biztossítsuk, az egész orosz nemzet által osztatik, mely immár készen mutatkozik új áldozatokat hozni a Balkán-félszigeti keresztények könnyítésére. A mi hű alattvalóink vagyon és vére mindig drága volt előttünk. A mi kormányzásunk bizonyítja Oroszország állandó törekvését a béke fenntartására. — Ezen törekvés lelkesített folyton a boszniai, hercegovinai és bulgáriai sajnós események megindultáta. Mi első sorban azt tűztük czélul magunk elé, hogy békés tárgyalások és az európai nagyhatalmakkal egyetértőleg, valamint szövetséges barátainkkal együttesen érhesük el a keresztények helyzetének jobbitását. Két éven keresztül szakadatlanul erőlködünk, hogy a porát ily reformok adására kényszerítsük, melyek a bosnyák, bolgár és hercegovinai keresztényeket a helyi hatóságok önkénye ellen biztossítsák. Ezen reformok életbeléptetése azon előbbi kötelezettségéből volt kifolyó, melyet a porta az összes Európával szemben ünnepélyesen elfogadott. A mi fáradozásaink habár azok a többi hatalmak által támogatottak is, nem vezettek a kívánt czélhoz. —

A porta kategorikusan visszautasított minden garantit, melyek a keresztények sorsának biztosítására kívántatnak, s elvetette a konstantinápolyi conferentia határozatait is, melyek a békés kiegyenlítés minden módját megkísérlették. Mi a hatalmaknak egy külön jegyzőkönyv szerkesztését ajánlottuk, melyben a konstantinápolyi értekezletek lényegesebb pontjai foglaltassanak, s ezek elfogadására a porta szövegeztessék fel, mely igazolja, hogy békés törekvéseinkben elmentünk a legvégső határig. Azonban várakozásunk nem teljesült. A porta nem engedett a keresztény Európa egyhangú kívánatának, s a jegyzőkönyv határozataitohoz nem csatlakozott. Miután így minden békés törekvésünket kimerítettük, kényszerülve vagyunk a porta gögös nyakassága által határozott lépéseket tenni. A méltányosság érzete és méltóságunk érzete parancsolja ezt; a visszautasítás által arra kényszerített bennünket a porta, hogy a fegyverekhez folyamodjunk. Úgyünk igazságos voltáról meggyőződve, az isteni kegyelem előtt meghajolva és annak segédelmében bizva, hozzáuk hű alattvalóink tudomására, hogy a pillanat a melyben mi ama szavakat mondva: előre láttuk azt, a mire egész Oroszország egyhangulag válaszolt — most már elérkezett; kimondottuk azon nézetünket, hogy önállóan fogunk cselekedni, mihelyt azt szükségeseznek tartjuk és Oroszország becsülete kívánja. Ma, — Isten áldását kívánva hadseregünkre, parancsot adunk neki a török határ átlépésére. Kelt Kisenewben, 1877. kegyév ápril 12/24 uralkodásának 23-ik évében. Sándor.

Goresakoff körjegyzése

a bécsi, párisi, londoni és római orosz követekhez következő:

Az orosz cabinet a keleti crisis kitérése óta hatalmának minden eszközeit kimerítette, hogy a nagyhatalmak közbenjárása mellett Törökország tartós pacificatióját idézhesse elő. Minden, az egyesült cabinetek részéről a portának időnként tett javaslat, a porta leküzdhetetlen ellenszegülésébe ütközött.

A londoni jegyzőkönyv Európa összakaratának utolsó kifejezése volt; a czár cabinetje ez utolsó kibékítési kísérletre segédkezet nyújtott, és a jegyzőkönyv, valamint az a mellé csatolt declaratióban megjelölte ama feltételeket, melyek, ha Törökország által loyálisan és őszintén elfogadtatnak és valósítottatnak, alkalmasok lesznek vala a béke helyreállításának és megerősítésének előidézésére.

Törökország ismételve elvetette azt. Az elvétel esélyessége a londoni jegyzőkönyvben szemügyre nem vétetett. Európa csak annak elhatározására szorított, hogy a nagyhatalmak, ha a keresztények helyzetének javítása és az Európa nyugalma érdekében egyértelműleg elengedhetlennek tartott rendszabályok foganatosításába vett reményeikben csalódnának, fenntartják maguknak együttesen a lakosság javának és az általános béke érdekében megfelelő eszközöket jelölni meg. A cabinetek előre látták, hogy a porta a tett ígéretek teljesíteni nem fogja, de nem

látták előre azt, hogy a porta Európa követeléseit visszautasítja.

A Derby által jegyzőkönyvbe tett declaratióval egyidejűleg constatáltatott, hogy az angol kormány csak az általános béke iránti tekintetből egyezett bele a jegyzőkönyv aláírásába, és hogy magától érthető, hogy azon esetre, ha e cél, t. i. a kölcsönös lefegyverzés és a béke Orosz- és Törökország között el nem érhető: a jegyzőkönyv semmisnek tekintendő.

A porta e vonakodása, valamint az azt előidézett indokok, nem hagynak fön semmi reményt az iránt, hogy a porta Európa óhajai és tanácsainak meg fog felelni; kizárnak minden biztossítékot, hogy a keresztények sorsának javítására szolgáló reformokat foganatba veszi, és lehetlenné teszik még a Montenegroval való békét, valamint a lefegyverzés és a pacificatio körüli feltételek végrehajtását is.

Ily körülmények között ki van zárva minden kiegyezési kísérlet sikere, és csak azon alternativa marad fenn, hogy vagy engedtessek meg a hatalmak által türethetlenné nyilvánított állapotok további fennállása, vagy pedig eszközöltessék ki a portától kényszereszközökkel az, a mi az értekezés utján füsbe ment.

Ennélfogva elhatározta a czár, átvállalni azt, melynek együttes végrehajtására a nagyhatalmakat felszólította volt.

A czár megparancsolta, hogy a hadsereg lépje át a török határt, és hogy ez elhatározása a kormányokkal közöltessék.

A czár meg van győződve, hogy e tényével Európa nézeteinek megfelel.

Proklamáció a románokhoz.

Az orosz hadsereg főparancsnoka: Miklós nagyherceg a következő proklamatiót intézte a románokhoz: Sándor császári parancsára a parancsnokságom alatt álló és a törökök megtámadására rendelt hadsereg a ti területekre lép, mely az orosz seregeket egykor már örömetlen fogadta volt. Kijelentem, hogy barátokul jövünk körtökbe, jóakaratot és nemes érzelmeket remélve találni, melyeket elődeitek az orosz seregek irányában azelőtti török háborúk alkalmával tanusítottak.

A császári parancs értelmében tudtul adom az orosz seregek átvonulását országotokon keresztül, mely csak rövid ideig fog tartani.

Ez átvonulás ne ejtsen benneteket félelembe, mivel a román kormányt baráti kormánynak fogjuk tekinteni. Felhivlak benneteket, végezzétek eddigi dolgaitokat, szerezzétek meg hadseregünk részére az eszközöket és elégsítétek ki szükségleteit.

Megtettem a szükséges intézkedéseket, hogy a hadi pénzár a hadsereg minden bevásárlását haladék nélkül kifizesse.

Ismeritek a császári hadsereg fegyelmességét és én bizonyos vagyok benne, hogy az körtökben sértetlenül meg fogja őrizni becsületét. Az orosz hadsereg nyugalmatokat sehol zavarni nem fogja, és törvényeiteket, szokásaitokat és vagyonaikat tisztelni tudja.

Románok! Elődeitek véreket ontották a ti szabadságotokért. S én azt hiszem, jogunk van támogatástokat kérni az országotokon csak azon egy czélból keresztülvonuló sereg részére, hogy segélyt nyujtson a Törökországban élő szerencsétlen keresztényeknek, kiknek balsorsa Oroszország és egész Európa részvétét felgerjesztette.

Arad, áprilishó 25.

(—s.) Bekövetkezett tehát végre a végzetes nap, április 24-dike, melyen az orosz czár proklamációjának meg kellett jelennie, megadatott a jel a muszka seregek, hogy átlépje a határfolyót, s mint távirataink jelzik, a Pruthon csakugyan keresztül haladtak az orosz csapatok. A háboru tehát tényleg megkezdődött.

Nem állunk többé sejtésekkel, kombinációkkal szemben, nem érnek többé semmit a béke-barátok üres biztatásai, melyek a „kibékítés“ és „kiegyenlítés“sel kecsegtették a világot; meg fognak szólalni, talán már a napokban, az ágyuk, s azon ponthoz értünk, hogy elmélkedhetünk kissé a bekövetkezendő események felől.

Mióta a keleti kérdés parazsát szítani kezdték, egész maig, midőn azt végre láng-ra lobbantani sikerült, senki sem tudta megállapítani, milyen mérvet fog e láng ölteni, s ma ép oly kevésbé tudjuk, mint előbb, vajlon a tegnapi megkezdődött actio egy orosz-török párharcnak, vagy európai háborunak képezi-e kezdetét? Hála a dolgokat elcsűrő, csavaró diplomaciának, mely

a gordiusi csomók összetornyosításában mesternek mutatta be magát, ma úgy állunk, hogy a török-orosz háboru minden perczen fejünkre szakadhat, s tizszer oly nagy valószínűséggel várható az európai conflagració kitérése, mint az, hogy lokalizált háboru marad az 1877-diki.

A hatalmak közzül, kik befolytak e kérdés elmergesítésére, mindenik egy egy hallgató Sphinx most, melynek rejtélyes vonásaiból kell kiolvasnunk szándékát. Egyik sem foglalt meg el határozott állást, s a melyik azt mutatja, hogy határozott akar lenni, annak sem lehet hinnünk, mert holnap talán az ellenkező oldalról fuvó szél ellen fordítandja a köpenyt.

Pedig kétségtelen, hogy a mint a jelen háborunak csakis és egyedül a nagyhatalmi diplomacia volt szitója és kezdeményezője, ugy annak tartama és kiterjedése is a nagyhatalmaktól fog függeni. S itt fog bebizonyulni, mennyire voltak az eddigi combinatiók alaposak, mennyire ámitották a világot a hatalmasságok békés szándékai-
kal. Most, midőn mindeniknek veszályben van valami közvetett vagy közvetlen érdeke, most midőn kedvező alkalom nyilik arra, hogy a megzavart vízben halászni lehessen, előbb utóbb ki kell, hogy üsse magát a szeg a zsákból.

Melyik lesz az első azok közzül, kik beleavatkoznak a háboruba? Ez a nagy kérdés. Anglia határozottan kijelentette mindkét félnek, hogy nem háboruskodik. Oroszországnak tavaly ígérte meg a semlegességet, a portának legközelebb adta tudtára, hogy reá ne számítson. Csakhogy Anglia minden kijelentése mögött ott van a hátsó gondolat: a kalmár éredek védelmének gondolata. Albion fia nem hiszik, a mint hogy nálunk sem hiszi senki, hogy Oroszország ne területnagyoobitási czélból háboruskodjék, s nagyon bizonyos hogy ez esetben Anglia nem fogja tétlenségben nézni azon üzemeket, melyek könnyen keletindiai utjától foszthatnák meg. — A három császári szövetség nyugati tagja, Németország a legravaszabb és legtitkosabb terveket táplálja, melyek felől csakis akkor jön tisztába a világ, ha azok által meg fog lepetni. Hogy e tervek valósítását nem közvetlenül igyekszik eszközölni, hanem közvetésgestársra Ausztria-Magyarország által akarja kikapartatni magának a gesztenyét, az a német politika ismerői előtt természetesnek tűnhetik fel. Innét, csakis innét származnak a német sajtó terén felmerülő azon biztatások, melyek monarchiánkat a háboruba igyekeznek „beugratni“, azon jó akaratú tanácsok melyek az oroszbarát politika előmozdítására irányozvák, s melyek mögött minde-
nütt ott van a nagy „Deutsche Land“ tovább terjesztésének eszméje. — Hátra van még az ily biztatásokon kívül lét- illetve területi érdekeinek megsértésétől rettegő monarchiánk állaspontja. Erről azonban felesleges bővebben szólnunk, miután annyira engedélva vagyunk már Szentpétervár felé, hogy az ellenkező irányu fordulat csaknem lehetetlen, jóllehet természetes érdekeink mindenesetre az ellenkező irányra utalnak.

Íme a középtengeri angol flotta által nyugalomra kényszerített Olaszországról nem is szólva, azon tényezők, melyek jelenleg várakozó állást foglalnak el az orosz-török háboruval szemben. Ma még vannak, holnap talán közremökölnék; ma még semlegesek, holnap már talán ők lesznek főszereplői annak a háborunak, mely a mily bizonyos, hogy egyike lesz a legnagyobbaknak a strategia tökéletesedése óta, oly bizonyosan roppant átalakuláson fogja Európát keresztülvinni.

Lapszemle.

Arad, ápril 25.

A beterjesztett kiegyezési javaslatok szövege tölti meg a lapok hasábjait s az olvasóknak elég alkalmuk van megismerkedni a hosszas vajudások szüleményével, mielőtt a sajtó tárgyalogosan véleményét mondana azok felett s mielőtt az országgyűlés tárgyalásai alatt a hatalmas ellenérvék felhangzanak.

A lapok többsége ma még nem szól a javaslatokhoz részletesen. Várnak és tanulmányoznak. Azok közzül, is, melyek e kérdést teszik megbeszélés tárgyává, egyik a „Közvélemény“ csak Tisza Kálmán azon nyilatkozatára reflektál, melyet a javaslatok beterjesztése alkalmával tett, hogy t. i. a jelzett javaslatok az eddigi helyzetet határozottan és minden irányban a n j a v i t a n i f o g j á k. „Hogy a vámszerződés az eddigi helyzetet mennyiben s minő irányban fogja javítani? azt fájdalom ma sem tudjuk, ugymond az idézett lap, mert a vámtárriffa ma sincs előttünk. A nélkül pedig egyáltalán nem lehet megítélni azon kérdést, hogy minő védelmet nyujt ama vám- és kereskedelmi szerződés közgazdasági érdekeinknek? Eddig csak azt tudjuk, hogy a vámtételek felemeltettek, nagyrészen az ausztriai ipar javára, s a magyar fogyasztók terhére, s hogy az eddigi érvényben volt, s Magyarország érdekeinek inkább megfelelő szabadkereskedelmi iránytól határozott hátrálépést történt a védvám felé. Mennyire fogja a bankügyi törvény javítani a helyzetet, ehhez elengedőnek találja megjegyezni azt, hogy a jegybankügy a bekövetkezendő 10 évre közös ügygyé válik. A törvényjavaslat igen diplomacie irya körül azt, hogy a monarchia egyik része sem veszi igénybe különben kölcsönösen elismert jogát egy önálló jegybank felállítására. „A mi más szóval azt jelenti, hogy Magyarország lemond azon jogáról a legközelebbi 10 évre, hogy önálló jegybankot állítson fel. S az eddigi tapasztalásokból indulva ki, ez a 10 év örök időt jelent. Nem ismerünk meg példát Ausztriával háromszázados viszontagságunkban, hogy az ország visszasszereshette volna azon jogát, melyről önként, bár határozatlan időre lemondott. A jegybankügynek ezen közös tétele — nem tudjuk minő irányban fogja helyzetünket javítani.

Egyébiránt kíváncsiságának ad kifejezést a „Közvélemény“ a felett, hogy mit ért a kormány elnök a javítandó „eddigi helyzet“ alatt? az 1867-iki állapotokat? a későbbi állapotokat? vagy a mostaniakat? Mert ha a mostani bizonytalan helyzetet, az alkudozasi hercezhurczát s a Bécsbe való szüntelen utazgatást és stipulálgatást érti, abban igaza lehet. A bizonyos rossz is valami. Hogy általános helyzetünkön, az ország közgazdasági viszonyain s államháztartásán ama javaslatok javítsanak, azt — ép oly határozott meggyőződéssel, mint a miniszterelnök ur, kétségbevonja.

A „Nemzeti Hirlap“ bele bocsátkozik a javaslatok elemzésébe s azokat nem az ország érdekei, nem is gazdasági önállósága, hanem csakis az 1867-iki államjogi alap szempontjából itéli meg s ugy találja, hogy azok kedvezőlenebbek az 1867-diki törvényeknél. Mert — ugymond, — bármily kedvezőlenek voltak az 1867-ki gazdasági törvények, azonfelül, hogy a k o r t ö b b nem volt kivihető, legalább lehetőleg rövid időre kötötték meg kezünket: a vámközösséget már öt év mulva felmondhatuk, az önálló bankot bármikor felállithattuk volna. Az új kiegyezés a közös bankot és közös vámtételeket tíz évre megállapítja, s ezenfelül ismét vita és kérdés tárgyává teszi az államadósságokhoz való járulásnak törvény által végkép megoldott kérdését. A kiegyezés védői e tekintetben nem hitvatkozhatnak mátra, mint arra, hogy Magyarország joga sem az önálló bankra, sem az önálló vámtételekre, n i n c s v é g k é p f e l a d v a, hogy a dualistikus elv nincs benne nyiltan megtagadva. — Nagyon sovány vigasztalás akkor, midőn az 1867-ben fentartott és elismert jogok megvalósítását, midőn a dualismuskak a gazdasági térre átvitelét kívánta az ország érdeke.

Az összbonyomlás, melyet ezek szerint a javaslatok reá tesznek: lehetőleg szomorú. Az 1870-től 1875-ig követett könnyelmű pénzügyi politika, a sokat ígérő és mitsem teljesítő államjogi oppositio, a fuzionált kormány politikai gyöngegsége és gazdasági járatlansága, és végre a nemzet szerencsétlen közönyössége az ország anyagi érdekei iránt: — mind e tényezők végzetesen összemüködtek az új kiegyezés létrehozására. Ily szülöktől származván, nem is lehet egyéb, mint gazdasági tapasztalatlanságunk, pénzügyi könnyelműségünk, s a legujabb kor politikai hanyatlásának keserű ékecszólásu bizonyítványa.

Igy a „Nemzeti Hirlap“, mig a lapok többi részét a Corvinákat hozó konstantinápolyi küldöt-
tel szemben követett bánásmód tartja igazgott-
ságban, s a felett, hogy Thahir beyt nem eresztették Budapestre, minden egyegy lap felháborodva tör pácztát. A Saturnáliák ünnepén volt

szokásban, mond az „Egyetértés” — a gyalázatnak emelni oltárt, meztelenre vetköztetni a szögmetet; de azért ekkor sem tagadták meg a vendégszót. Bennünket kivételtől nem e — nemzeti jellemvonásból — is Tisza Kálmán egyedüri- gának alkotmányos ténykedése alatt, mely taktiká- nának nevezi, ha ceal, hazudik, alattomoskodás és megbecsteleníti nemzetének hírnevét; — míg a „Budapesti Napilap” így kiált fel: „Ez gyalázat! s azt mondja, hogy a mily átalános a felháborodás, melyet ezen alattomos fordulatok előidézték, de általános azon tudat is, hogy a Bécsből kapott arculepást nem fogja a magyar főváros s az ország lakossága türelmesen elvi- selni.

Még a kormány működésének hősköltemé- nyeket zengeni szokott „Ellenőr” is követ- kező hazafias kifakadásra kényszeríti a Thahir bey-affaire: Thahir bey jöhetett volna bizvást, mi közzénk, barátul a barátok közé, minden veszé- lyével nélkül annak, hogy öt karjaink közül egy tisztátlan kezű tüntetés ezégéről kiragadja magá- nak. Ide jöhetett, s nem hallott volna egyebet a magyar fővárosból, mint a mit ugyanis tud széles e világ. A mit mindennap ismételnék, hangosan és halkán; a házi tűzhelynél és a tanácsteremben, írva és mondva: Törökország népé- vel minden rokonszenvenk; és minden gyűlöletünk ellenségé- vel, a miénk is. És nem látott volna egye- bet, mint a mit ugyanis egész e világ lát: hogy le- het viszonyaink kényszere olyan, mely lekötö- ti ugyanis sajtó kezünk, hogy azt ne máskép, mint életérdekeink oltalmában emeljük föl fegyvere- sen; de nem lehet soha oly irtóztatón megalázó, míg e nemzetben egy szikrája él a becsületérze- nek, s míg egy tagját megmozdítani bírja, hogy kezünket muszka bőrbe szegődve gyáván, nyomorultul a török nemzet ellen emeljük, meggyil- kolni benne önmagunkat. Ennyit és nem többet hallott és látott volna köztünk Thahir bey. Ennyi és nem több az, a mit meg nem szűnünk tudni kiáltani mindeneknek, a ki- ket illet, míg egy becsületes léleketünk leszen.

Országgyűlési tudósítás.

A képviselőház ülése április 24.

Elnök: Bánó; a kormány részéről jelen van: Tisza, Széll, Perczel, Trefort, Péchy, Szende, Bedekovics.

A mult ülés jegyzőkönyve hitelesítettik. Következik a házszabályok 181. §-a tárgyá- ban kiküldött bizottság határozati javaslata, mely következőleg hangzik:

A házszabályok 181. §-a helyébe a követke- ző határozatok teendők:

1. Oly esetekben, midőn a ház saját határo- zatával függeszti föl ülésszékét: husz tag kívána- tára az elnök ülést hirdetni köteles.

2. A kívánat szóval vagy írásban nyilvání- tandó.

3. A szóval kifejezett kívánat az elnöknek mind a husz tag által személyesen ugyanazon na- pon jelentendő be.

4. Az írásbeli kívánat az indokokok előadása mellett egy nyilatkozatba foglalandó.

A fölhozott indokok okából a kívánat vissza nem utasítható.

E nyilatkozatra mindegyik tag nevét és aláírása keltét (hely, év, hó és nap) sajátkezűleg írja alá.

A kiállított nyilatkozatot a legrégebb aláírás keltét követő tizenegy nap alatt az aláírók sorá- ból és nevében négy tag személyesen nyújtja át az elnöknek.

A benyújtók e minőségükben neveiket saját- kezűleg a nyilatkozatra ráírják.

5. Oly esetekben midőn a ház ülésszéke felfüggesztésekor egyszerűs mind a határnapot is meghatározza, melynek bekövetkeztéig érdemle- ges ülés nem fog tartatni: az elnök az ülés nap- ját úgy köteles kitűzni, hogy a kívánat szóbeli ki- jelentésének vagy az írott nyilatkozat átnyújtásá-

nak napját követő tíz nap valamelyikén az ülés megtartassék.

Az ülésszék felfüggesztésének a ház által el- rendelt minden más eseteiben az ülés az írott nyilatkozat átnyújtásának, vagy a kívánat szó- beli kijelentésének napjára következő négy nap valamelyikére tűzendő ki. Madarász József kü- lönléleményképe a következő határozatot kéri el- fogadtatni: 1. Írásban, akár egy ívre írva, akár külön-külön levelekben is kívánhatják a képviselők az ülés tartását: s az esetben, ha egy ívre aláírva kívánják, egy szintén aláírt képviselő sze- mélyesen adja azt át az elnöknek.

2. A rövidebb szünetelés esetében — minő a bejelentett kormányválság is, az elnök az ülést a szerint köteles kihirdetni, hogy az a kívánat ki- jelentésének napján kívül a 3-ik napon meg- tartathassék.

Madarász József képtelenségnek tartja azt, hogy egy íven, a datumot is kitéve egy le- hetne a vidékről össze hívni a képviselőket, hogy a legelső aláírás keltétől kezdve tizenöt nap alatt legyen érvénye csak a kívánalomnak. Ő, ha már e részben ki akarván valamit kötni, azt tartaná helyesnek, ha az mondatná ki, hogy az utolsó aláírás keltétől kezdve négy öt nap alatt eszkö- zöltessék a benyújtás. Szintugy elégségesnek tartja, ha a kérelmet egy képviselő nyújtja be a ház elnökének.

Szilágyi Dezső előadó kifejti, hogy az intézkedések lehet hogy zavarják az összehívás kényelmességét, de magát a jogot kétségtelenül biztosítja. Ajánlja a javaslatot.

Simonyi Ernő a polgári jogok gyakorla- tában egész új tannak tartja azt, hogy azt nem kell kényelmessé tenni. A bizottság intézkedése azt teszi, hogy csak gazdag ember, a ki négy ló vagy vasut fölött rendelkezik, gyakorolhatja ezt a jogot. A posta pedig 15 nap alatt csakugyan nem fordulhat huszszor. Ne mondjon hát ki a tör- vényhozás képtelenségét, hanem mondja ki aka- ratát nyilván; mondja ki, hogy a képviselők nem hivatnak össze gyűlést, ez indokolt lehet; de a mostani indítvány abszurdum. Pártolja a külön véleményét.

Zsedényi Ede arra hivatkozik, hogy az elnök úgy is összehívhatja a rendkívüli ülést ha azt indokoltan találja, ha mindjárt nem is kéri ezen formáskor szerint a kikötött számú képviselő; így hát itt csak arról az esetről van szó, ha a ház elnöke az összehívást indokoltan nem tartja. Ily esetekre pedig szükséges megnehezi- teni az intézkedést.

Tisza Kálmán miniszterelnök Simonyival szemben megjegyzi, hogy ha szükségesnek látná merné indítványozni azt is, hogy hogy ez a jog (husz képviselő összehívási joga) megszüntettesék. De ezt nem tartja szükségesnek, mert lehet- nek esetek, mikor e jog igen becsessé válhatik és azért kívánja, azok a képviselők, a kik élnek vele, minél jobban megfontolják azt s ha kell össze is jöjjenek miatta. Nem a jogot kíván- ják itt megszorítani, hanem a joggal való vissza- élést; mert bizonyára lehetséges a visszaélés, ha 20 tagnak minden megszorítás nélkül adatik meg a jog, hogy több mint 400 képviselőt akkorra fölezi- tálhasson, a mikorra nekik tetszik. Mint e vissza- éléseket nehezítő intézkedéseket; ajánlja a bizott- ság határozati javaslatában foglaltak elfogadását. (Helyeslés.)

Írányi Dániel szintén sajnosan látja a jogok megszorításában tett haladás nagyságát. (Helyeslés balról.) Egyre közeledek ahhoz, hogy alkotmányos formák alatt önkényuralom érvénye- sítse magát. (Ugy van! balról.) A mi magát e kérdést illeti, ő is ohajtja, hogy csekélységek miatt a házat ne hívassák össze; de erre nézve a ga- ranciákat elégségeseknek tartja abban, hogy az összehívás 20 tag kívánatához van kötve. — A bizottság javaslatának ellene szavaz.

Szilágyi Dezső Simonyi Ernő ellen for- dul s tagadja, hogy ő azt mondta volna, hogy az alkotmányos jogok gyakorlását nehezzé kell tenni. A mit ő mondott, annak értelme az volt, hogy az alkotmányos jogok gyakorlását biztosí- tani kell — ha mindjárt némi kényelmetlenségek által is — oly visszaélések ellen, melyek magát

legsomorubb korszak Magyarországra — a szí- vós életerő ez óriására — azok között, melyeket Mohácsi fogva kiállott; és hála istennek, ma már elmondhatjuk, hogy ezt is kiállotta és kihe- verte, az ég tudja hányadszor igazolva a lelke sült látnok szavait: „megfogya bár, de törve nem.” És ma — mert ha igazva van az olasz köl- tőnek, hogy „nincs nagyobb fájdalom, mint sze- rencés napokban a szerencsétlenség idejére em- lélkezni”, ugy az ellenkező is áll — ma már visz- szeemlékezhetünk arra az időszakra, a nélkül, hogy ismét megedzett idegeink újabb megrázkó- datásától kellene tartanunk; ellenkezőleg önbizal- munkat csak emelheti, ha mai kicsiny nyomoru- ságaink közt elmondhatjuk, hogy „alios nos vidi- mus ventos.”

A hasonlat elég kiméletlen, de azt hiszem, találó; mert alig van a politikai betegségnek, egy ország halálos nyomorának biztosabb jele, mint az, midőn a viszonyok és fogalmak abnormitása annyira megy, hogy megszűnik a különbség a törvény s annak fegyveres ellenségei között. Rab- lók, ezen legromantikusabb, legköltőibb, talán mert legdámionibb alakjai minden társadalomnak, azelőtt is voltak nálunk, — de mily különbség az egykori Sobrik, Beeskerekik, Zöld Marczik s a forradalom utáni rablók politikai kalózkodása kö- zött! Amazok, talán a nemzeti jóllét tulgazdag- sága által teremtve, annyira hasonlítottak az utóbbiakhoz, mint bizonyos renyhe, de az aesthe- tikai érzést kevésbé sértő rovarok a minden szép- érzést sértő férgekhez hasonlítottak.

A puszták utonálói mindig abban különböz- tek a világból kitaszítottaktól, hogy közönségesen nem alacsony erkölcsi indokoktól, nem a kegyet- lenség ösztönétől s nem korlátolhatlan birágytól vezéreltetve, hanem nem ritkán nemesebb érzel- meik erőszakos elnyomása s megbecstelenítés kö- vetkeztében oly sötét dicsvágy által vezéreltetek, mely helyes utra terelve, talán nagy tetteket szült volna. . . .

a jogot veszélyeztetheték. (Élénk tetszés.) S azt állítja most is, hogy a jogok igazabb barátja az, a ki azok gyakorlására garanciákat keres, mint ki azok visszaéléseknek kívánja kitenni. (Élénk tetszés.) Ajánlja az indítványt.

Madarász zárszava után a többség el- fogadja a bizottság véleményét s ezzel az ülés véget ér.

A háboru bevezetése.

Arad, april 25.

Románia szerencsétlen helyzete a küszöbön álló orosz-török háboruban máris egész súlyal kezd érezhető lenni. A török fölszólítás, hogy Románia a párisi szerződés értelmében csatlakoz- zék hadseregével a török haderőhöz, és fejtsenek ki közös ellenállást a közös ellenséggel szemben, már kormányunk előtt állt. E fölszólításra e per- czig még nem adatott válasz, s hihetőleg kéni fognak azzal. De arra már készen állnak, hogy a porta sürgetni fogja a választ. Románia e pillanatban már teljesen Orosz- országhoz van kötve. Bizonyítja ezt az, hogy az Oroszországgal történt megállapodá- sok alapján, és annak kivánáságára Románia el van határozva, és erre meg is tett minden előké- születet, hogy visszaverjen fegyveres erővel min- den török támadást, vagy minden török kísérle- tet: Kalafat elfoglalására. E végből az utolsó 5 nap alatt 25 román zászlóalj megfelelő számú üteggel Kalafatba küldetett az ott levő mintegy 6500 főre menő román csapatok erősítésére. Itt arra számíttanak, hogy pár nap alatt maga az orosz hadsereg fog segílyt nyújtani a románok- nak Kalafatnál, az esetre, ha a törökök ezt hatal- mukba ejteni megkísérlelnék. A román mili- czet, minthogy a bukaresti kormány pénztára üres, maga Oroszország fogja föl- fegyvereztetni és a szükséges- sekekkel ellátni. Ezek daczára a román kormány minden eshetőségre készen tartja ma- gát: így arra is, hogy a törökök mégis csak elfog- lalhatják Kalafatot. Ezen esetre a bukaresti ál- lami levéltár tovább szállítására van elkészítve, és pedig — Tirgovistya, hová a fejedelem és kormánya is vissza fognának húzódni.

Montenegróban is nagyban készülnek a há- boru megkezdésére. A fejedelemség ugy látszik, központjára kezd válni a Szerbián kívüli összes déli szlávok mozgalmainak. Cetinjében a mult héten egymást érte a küldöttség Hercegovinából, a Bosnyákföldről, O-Szerbiából, a miriditáktól stb. Hercegovinában új fölkelést terveznek, mely ki fog terjesztetni O-Szerbiára is, s összekötte- tésbe helyezkedik a bosnyák mozgalommal. Al- bániát szintén föl akarják lázítani, s Nikita feje- delem a napokban manifestumot intézend e tar- tomány lakóihoz.

Más részt az e részen levő török hadvezérlés is a legnagyobb erőfeszítéseket teszi, hogy a harc- zésben találja. Podgoricza, illetőleg Niksicz felé 41 zászlóalj katonát és 38 ágyut indítottak s nagy mennyiségben halmozzák fel az élelmi és hadiszereket.

A nap folytán érkezett háborus táviratok kö- vetkezők:

Pétervári, april 24. A czár manifestuma a „J. de St.-Petersburg” mai számában lett közzé- téve. A manifestum veleje azon nyilatkozatban fekszik, hogy immár, a jegyzőkönyv elvetése s a porta macacs vonakodása Európa jogos követé- léseinek elfogadása tárgyában, meghozták Orosz- országra nézve az önálló cselekvés pillanatát.

Jassy, april 23. A czár este 5 órakor Ung- henibe érkezett, szemlélt tartott; kíséretében vol- tak Ignatieff tbnok, a trónörökös és a nagy vezér- kar. Csak különösen meghatalmazott személyeket bocsátottak be. A czár beszédet intézett a kato- nasághoz és a vezérkarhoz; 7 órakor visszatért Kissenowbe.

London, april 23. Az alsóházban Bourke kö- zölte Mansfieldnek bukaresti táviratát, mely je- lenti, hogy egy kis orosz hadsereg ma reggel Bu- karestbe érkezett.

Ezek még nagyon „patriarchális” rablók vol- tak, s hasonlítottak a dicsőség nélküli, de boldog korhoz, melyben éltek. Miattuk boldog lehetett Magyarországnak, hisz a paradicsomban is volt kigyó, a rózsának is vannak tövisei, s aztán — tessék elhinni — oly csekély volt számuk, hogy csakiv vadromantikus értelemben „tündöklő” tulajdonságaik, genialitásuk és „hőstetteik” rendkívüli- sége, általában „működésük” hire okozta a kül- földön azt az optikai csalódást, mintha akkor még eléggé tartalom nélküli életünk előterét rablók és farkasok töltötték volna be. Az éj e hósei nem voltak mások, mint túlzó tréfások, összehasonlítva a forradalom által szült utódaiikkal, s ugy aránylot- tak ezekhez, mint a vigjáték a tragédiához.

Mit tett pl. a rettegett Sobri Jóska?

Egy napon (az esetet még iskolás fiu korom- ban hallottam, nem messze az esemény színhelyé- től.) két ur hajtatót végig az országutat pompás kocsiiban egyik nagyobb vidéki város felé. A ba- kon egyenruhás megyei huszár ült. A város köze- lében egy hosszú fehér szakállu agg koldust vették észre, ki nehezkésen haladt előre.

— Na, nem akarsz egy kicsit ur lenni? kiállt a jobb felől ülő ur az öregnek. Jer ülj ide a kocsi- ba, később majd felruházlak, hogy magad sem ismer- s magadra. De gyorsan, vonakodás nélkül, ugy akarom! A huszár a kocsi- ba tolt az öreget azu- tán a városba hajtattak, elsőből fogadóba szálltak, hol a bámoló örege jobb ruhát adtak, végre egy ruhakereskedésbe mentek vele. Te mindig fiam- nak fogsz engem nevezni s én atyámnak szól- litlak, ezt jegyezd meg magadnak, különben sem- mit sem kapsz, figyelmeztet az ur eleve.

A ruhatarban kiválasztottak néhány fényes öltözetet, kialakulták az arát, a „fiu” gyakran kér- dezte „atyja” véleményét, jó lesz-e ez, vagy amaz, nem lesz-e drága és így tovább, mire az öreg be- leegyezőleg intett. A segédek s a huszár a kocsi- ba pakolták a vásárolt holmit; de — oh baleset — az ur néhány ezer firtot tartalmazó tárczáját a ven-

Brüssel, april 24. Az „Independance”-nak jelentik Párisból, f. hó 23-ikéről: Orlov herceg délután megkapta az orosz körjegyzéket, rögtön Decazeshez ment és közölte vele. Az orosz had- üzenet holnap jön.

Konstantinápoly, april 23. este 5 1/2 óra. Az orosz nagykövetség épületéről elszólyították a ezimert; Nelidov és az egész sztafolyozat épen most utaztak el. A hadüzenet küszöbön levőnek tekintetik.

Nelidov, mielőtt elutazott, Savfet pasának a diplomatai viszonyok megszakításáról jegyzéket adott át, melyben az mondatik, hogy Orosz- ország nagykövetsége visszahívott, miután a diplomatai alkudozások sikertelenek maradtak.

Pétervári, apr. 23. Az „Agence Russe” a közelálló kiseneyi török missióról terjesztett hírekre reflectálva megjegyzi, hogy az ahhoz csat- olt remények nem valósulhatnak. Szerinte csak- ugyan fáradoztak ez irányban, de a törökök szem- bent a kamarák nyilatkozatával, semmi komolyat nem nyújthatnak. Udvariasság a jelen helyzetben nem elégséges. Oroszország nem adhatja hozzá- járulását egy komédiához. — Törökország egye- dül csejja az engesztelékeny szerepét játszani és Oroszországra hárítani a háborúérti felelősséget sőt talán Oroszországnak a területfoglalás gyűlö- letes szándékát tulajdonítani, míg Oroszország a keresztények részére közvetlen biztosítékokat kért, melyeket Törökország megtagadott.

Az olasz parlamentben április 23-ikán a keleti háboru ügye élénk vitát idézett elő. Visconti Venosta ugyanis interpellálta a kormányt, hogy a háboru esetén mily politikai szándékok követni; ugy hiszi, hogy Oroszországnak semlegesnek kell maradni és azon hatalmakhoz csatlakoznia, melyek igyekezni fog- nak meggátolni a háboru nagyobb kiterjedését. Visconti ellenz minden rendkívüli hadikészületet.

Petrucelli szükségesnek tartja, hogy jelentsek ki, vajjon Oroszországgal vagy Angolor- szággal megy-e Oroszország.

Musolino ugy hiszi, hogy a küszöbön levő háboruban csupán egy a panslavismus érde- kében eszközözendő invazióról van szó; ebben nem lát okot az olasz hadsereg intervenciójára; azt óhajtja, hogy Oroszország az eshetőleges békeal- kudozásoknál irtsen egyet Angolországgal és Ausztria-Magyarországgal. Cesaro helyesli a kormány politikáját.

Melegari külügyminiszter következőleg felel: Az olasz politika a bel- és kül- viszonyok következtében békés; békitő, más államok minden érdekeinek és jogainak tisztelet- ben tartására alapított actiót igényel. A cabinet elé ki volt szabva az irány: fenntartani a Török- ország integritására vonatkozó szerződéseket s csatla- kozni a hatalmakhoz, hogy a háboru elkerülhessék. A cabinet szigoruan ezen magatartást követi, nem vonszoltatja magát más hatalom által, mindegyikkel fenntartja a legbékésebb viszonyokat. A minisz- ter felhossa a tényeket, melyek tanuskodnak a cabinet jó iadulatáról az olasz kormány iránt. A cabinet elkövetett minden lehetőt a montenegróiak, görögök, bolgárok, és boszniaiak érdekében; az előbbi cabinet békés és független politikája folytatni fog, hacsak az ország becsületének életérdekei más politikát nem igényelnek, mely esetben azon- nal igénybe fog vétetni a parlament tanácsa és tá- mogatása. A háboru elhárithatat- lan. Oroszország érdekei igen hathatósan fognak oltalmaz- tatni.

Visconti Venosta kijelenti, hogy a kormány felvilágosításival meg van elégedve.

Petrucelli nincs megelégedve és ha- tározati javaslatot terjeszt elő, melyben a kor- mány felszólíttatik, hogy tartsa magát a 1866 és 1867-ven prealiminált elvekhez.

A miniszterelnök kijelenti, hogy e javaslatat bizalmatlansági szavavatot foglal ma- gában; Oroszország hű marad békés missiójához, a kormány éber szemmel fogja követni az ese- ményeket és ha támogatás kell, fel fogja erre kér- ni a kamarákat.

déglőben hagyta, — ha ellopja valaki! Na nem tesz semmit, várj rám atyám — gymond — mind- járt visszajövünk. A kereskedő bizalmasan meg- hajtja magát, kocsi- ba segíti az urat, a ki elhajt, hogy soha vissza ne térjen. Elmulik pár negyedóra s az öreg kénytelen az igazat bevallani; a ven- déglőben semmi nyoma Sobri Jóskaik. Ilyen történetek tucatszámra keringettek akkor Dunán- tul, mint jellemző a régi Magyarországnak utolsó hi- res „szegény legényei”-nek. Isten bocsássa meg bűnömöt, — talán beleillettek az akkori idők vi- szonyaiba. Nem is okoztak sok kárt, csak mollus- kák voltak a nemzet testén és nem oly daganat, mely az egész vérkeringési rendszert megmérgezi.

A mi azonban azelőtt csak költői mondás volt, a forradalom után kézzel fogható valósággá vált, hogy ők (a rablók) „Pestől Hortobágyig uralkodtak”, igen, sőt kissé tovább is: a csavar- gók stratégiai területe egész a Bánátig nyult.

S hogy uralkodtak! A természettudományok- ban jártasak előtt nem léteznek csodák s mégis csodának nevezzük, ha látjuk, hogy olyan valami történik, a mit lehetetlennek tartunk. Ezek közé tartozik az a tény is, hogy néhány bundás ember, kiknek száma alig tett többet százánál — egy több ezer négyzetmérföldnyi területen, körülvéve a nagy osztrák hadsereg által, nemcsak a lakossá- gon, hanem később a katonaságon is tudtak hatal- maskodni, miután idővel támadásokat is intéztek s nem ritkán ők maradtak a győzők. E „csodáról” alig szerezhet magának fogalmát a jelen nemze- dek, a kortársak közül is csak azok tehetők azt, kik az érintett vidékeken laktak; mert az ily ese- ményeket a lapokban csak mellékesen lehetett említeni. Én megkísérlettem, egy-két esetet leírni, de képelem, mennyire megbotrányozott a szer- kesztő azon, hogy ilyen levelet intézek hozzá, s meny nyire sietett a corpus delicti papirkosara fenekére rejteni.

(Folytatása következik.)

AZ „ALFÖLD” TÁRCZÁJA.

Kalóvilág Magyarországon.

— Egy menekült naplójából. —

Azt hiszem, az 1851—55-ig terjedő idő volt a legkétségbeejtőbb része azon epochának, melyet politikai vitáink között fájdalomnak szokunk nevezni; mert azt hiszem, hogy nem közvetlen Világos után volt legzordonabb az idő, épen mint a tél is nem akkor legerősebb, midőn legrövideb- bek a napok, hanem januáriusban s februárban; s mint a halál nem közvetlen a bekövetkezés után borzasztó, hanem pár nap mulva, midőn a szét- bomlás megkezdte romboló művét.

Világos után egy ideig még tápláltuk legalább a reményt a kedvező fordulat iránt, sőt nem is hittünk tulajdonképp a katasztrófában; a felső vidéken azt susogták, hogy az alföldön, Erdély- ben még magyar hadtestek vannak, küzdenek s természetesen serpenyőbe aprítják az ellenséget; az alvidék ugyanezt beszélte a felsőről s később még az a hír is elterjedt, hogy Kossuth visszajön Törökországból, a francziák nagy hadsereggel már utban vannak s az angol flotta már Debre- cennél horgonyoz. És e híreket annak is hinni kellett, a ki meg volt győződve azok képtelenségé- ről. Csak később, midőn a legkeményebb féjú szeréky legény is fölfogta, hogy a Debreccennél hon- gonyozó flottáról szóló hír már csak azért is mese, mert Debreccen nem fekszik tenger mellett; mid- őn már jóllaktunk az öncsalódással; midőn a vi- haros kétségbeesés csak a bor árjában lent egy- hülést, midőn egy szóval tűnni kezdett a remény s a haza testét a fölbumlás undorító férgéi: a lombkoszorúta halmokat a „szegény legények”, az alföld sikjait a szökevény csavargók lepték el — s mindennek daczára nem tudtuk, kitől fél- jünk: ezektől-e, vagy üldözőiktől, az orosz sisa- kos zsandároktól — csak ekkor következett be a

Folytatolagos kimutatás

boldogemlékü Deák Ferencz nagy hazánk-
fia emléksobrára Aradmegye területén gyűjtött
pénzösszegekről:

(Folytatás és vége.)

Ifj. Strendald Adolf Gy.-Varsánd 10 frt.
Elek község: Hesz György 1 frt, Elek kö-
zség 5 frt, Nauptha József 20 kr, Jakabffy Ödön 20
kr, Filip testvérek 20 kr, Wittmann Ádám 20 kr,
Walthier Rudolf 1 frt.
N.-Kamarás község: Buczurka József 1 frt,
Boda Ferencz 10 kr, Mede János 10 kr, Gyürky
Gyula 10 kr, Varga András 10 kr, Czelle István
10 kr, Császár József 10 kr.
Alm.-Kamarás község 2 frt.
Gy.-Varsánd: Kemény Sándor 1 frt.
Ottlaka: Popovits György 50 kr.
N.-Pél: Szerb Geroszin 50 kr.
Eleki szlgb. hivatal: Fekete Péter 1 frt,
Sánka Vilmos 1 frt, Bayer Károly 2 frt, Kurtutz
József 1 frt, Dolezsl István 50 kr, egyvalaki 10
krajczár.
Sát.-Márton község: Hunyady János 1 frt,
Ortutay Károly 1 frt, Hatzelhoff József 50 kr,
Schwerthoffer Márton 1 frt, Mittler Miksa 1 frt,
Steier Mihály 30 kr, Csálári Károly 50 kr, Buts
Péter 50 kr, Nagy János 20 kr.
Kerek község: Szigethy János 1 frt, Szi-
gethy Erzsébet 1 frt, Szigethy Sándor 50 kr, Szi-
gethy Antal 50 kr.
Ó-Világos község: Szida György 1 frt,
Kirsch Mór 50 kr, Mihajlovits Béla 50 kr, Szilber-
mann Mór 20 kr.
Galsai körjegyzőség: Ardelán Gábor 1 frt,
Novitecz Mihály 1 frt, Rosenfeld Mór 20 kr,
Friedmann Ignác 20 kr, Majmányi Károly 30
kr, Weiss Kálmán 20 kr, Török János 40 kr,
Sonnenstein Márk 20 kr, Stark Ábrahám 30 kr.
Pankota község: Szathmáry Károly 2 forint.
Kovaszinecz község: Topán János 1 frt, Cao-
rogár István 20 kr, Popovics Miklós 20 kr.
Uj-Szt.-Anna község: Palágyi Károly 2 frt,
Wolf Mihály 1 frt, Werner Adolf 50 kr, Kis Imre
50 kr, Eberhardt Ferencz 50 kr.
Tótváradi körjegyzőség: Dán György 1
frt, Roth 50 krajczár.
Petrisi körjegyzőség: Knauer József 1 frt,
Neumann Salamon 1 frt.
Kapruczai körjegyzőség: Kozma Tódor 15 kr,
Kozma Anna 15 kr, Palla Jozsef 30 kr, Kohn
Adolf 30 kr.
Hajka György gyűjtő ivén: Hajka Gy.
Soborsin 1 frt, Szilberleitner József 20 kr, Horo-
vitz Lipót 1 frt, Adám Móricz 50 kr.
Kurtakér község: Argyelán János 1 forint,
Mladin Tamás 20 kr.
Silingyiai körjegyzőség: Czukra János 1
frt, Kóhn Móricz 50 kr, Schwarz József 40 kr, br.
Lusenszky 1 frt, Samidszky József 20 kr, Bél-
teky Sándor 1 forint.
Agris község: Bogdán György 50 kr, Antal
Zeismond 2 frt, Vasch Illés 1 frt, Filipás Györ-
gye 20 kr, Lapusán Károly 1 frt.
Drauczi körjegyzőség: Lovich Gyula 1 frt.
Tauczi körjegyzőség: Hartman Sámuel 50 kr.
Ternova község: Glück Lipót 1 frt, Nedelkó
György 1 frt.
Argyelán Miklós gyűjtő ivén: Rakucsán Józ-
sef Kiszindia 1 frt, Metz Frigyes Butyin 30 kr,
Szabó Antal 50 kr, Argyelán Miklós 2 frt, Ormi
Mór 1 frt.
Gurahonezi körjegyzőség: Borzsa Lajos 1 frt.
Butyin község: 2 frt, butyini izraelita hit-
község 1 frt, Bienestok Mark 50 kr, Krausz Si-
mon 50 kr, Grünfeld Mór 25 kr, Klein Mór 25
kr, Jandó László 1 frt, Naszádi Iván 2 forint,
Róth Henrik 50 kr, Lakatos Antal 1 frt, Nagy
Adolf 50 kr, Fischer Adolf 1 frt.
Berza község: Stanesco József 1 frt.
Kujedi körjegyzőség: Korek Péter 1 forint,
Lichtenstein Mark 30 kr, Bernát Sámuel 20 kr,
Beresza Mihály 10 kr, Kerek Antal 1 frt, Polis
Imre 30 kr.
Radna község: Mairovitz Mór 1 frt, Moldo-
ván József 20 kr, Irimie Nicolae 20 kr, Irimie
Vaszilje 10 kr, Prekup Jozsa 10 kr.
Ó-Paulisi körjegyzőség: Bildhauer Albert
1 frt.
Solymosi körjegyzőség: Bodnár Gábor 1 frt.
Berzovai körjegyzőség: Mihajlovits Ákos 1
frt, Dehlan Luka 10 kr, Popovits Vaszilje 10 kr,
Stancu Lázár 40 kr.
Mondorlaci körjegyzőség: Milován Pável 1
forint.
Szabadhely község: Kocsuba Lajos 1 frt,
Schlesinger A. 50 kr, Popovits Simon 50 kr, Jo-
vaneszku Nucz 50 kr, Stoi Flóra 50 kr, Stenam
József 50 kr, Szeucz János 50 kr, Rozsa 1 frt,
Popesku György 70 kr, Steiner Károly 2 frt,
Csicsurán György 50 kr, Stanku Flóra 50 kr,
Czurdán Petru 50 kr, Apidán Constantin 1 frt.
Gyorok község: Kovács László 50 kr, B. K.
20 kr, Leopold Emma 20 kr, Kaufmann Mór 20
kr, Sofran Leopold 20 kr, Guttmann Adolf 20 kr,
Antonovits István 1 frt.
Csermő község: Suhajda Antal 1 frt.
Somoskesz község: Kohn Vilmos 1 frt, Su-
hajda Béla 1 frt, Burka Flóra 50 kr.
Barakony község: Angyelina Tivadar 1 frt.
Czárán Antal gyűjtő ivén: Endorfer László
Borosjenő 30 kr, Szebeni Zsombor 20 kr, Heu-
pauer Ede 40 kr, Kohn Adolf 50 kr, Popp Károly
20 kr, Öry Béla 50 kr, Ambrózy 20 kr, Kürty
Ferencz 50 kr, Asztalos Ferencz 50 kr, Miklós
Gergely 20 kr, Balogh János 20 kr, dr. Deák Mi-
hály 50 kr, Álgya Sándor 20 kr, Fai Sándor 50
kr, Börönyi Kálmán 50 kr, Markovits Márton 1
frt, Czárán Antal 2 frt.
Apáti község: Huf Lázár 1 frt, apáti község
2 frt.
Apatelek község: Rubenesch Ágoston 1 frt.
Borosjenő község: Plesch Sámuel 1 forint,
Najmányi Imre 10 kr.
Monyorói körjegyzőség: Bokszeg község 3 frt,
Rapszeg község 2 frt, Monyoró község 1 frt.
Ternajgo Jozsef gyűjtő ivén: Valinger An-
tal Radna 1 frt, Jankó József 1 frt, Rózsa Péter
1 frt, Konopy Sándor 1 frt, Paskali Viktor 1 frt,

Mairovitz Mór 50 kr, egy társaság 1 frt 60 kr,
Ternajgo József 1 frt.

Ifj. Dekker Kálmán gyűjtőivén: Kutner Izid-
dor Budapest 50 kr, Pollak M. Arad 50 kr, idb.
Dekker Kálmán Mokra 1 frt, Bildhauer József
B.-Jenő 1 frt, Ifj. Dekker Kálmán Apatelek 1 frt.
Ménesi körjegyzőség: Rózsa Péter Ede Pau-
lis 1 frt, Nessel Ferencz 50 kr, Buczurka Drasch-
kovits Matild Ménés 1 frt, Kohn Henrik 2 frt,
Buczurka Ferencz 1 frt 50 kr.
Czárán Manó gyűjtőivén: Czárán Emánuel
Seprős 5 frt, Czárán Tivadar 5 frt, Czárán Ger-
gely 5 frt, N. N. 2 frt.
Sterntahl Salamon gyűjtőivén: Sterntahl
S. N.-Pál 10 frt, Friedmann Ferencz 1 frt, Stern-
tahl Lajos 1 frt.
Bodányi József gyűjtőivén: Bodányi József
Sikula 5 frt, Jenő Béla 1 frt, Bodányi Salacz Má-
ria 3 frt, Bodányi Etelka 2 frt.
M.-Pécska község: Szabados József 1 frt,
háromszor N. N. 80 kr, M.-Pécska község 25 frt.
Ó-Pécska 10 frt, Zsifkovits Cornél 5 frt, Schreier
Sámuel 1 frt, Udvardy Vilmos 1 frt, Stera Jakab
2 frt, Bérczi József 1 frt, Elías Salamon 1 frt, Mo-
rosy István 1 frt, Elías Mór 1 frt, Bérczi Tamás
1 frt, Petrovics György 1 frt, Barbura Miklós 1 frt,
Rencser Juon 50 kr, Panta György 50 kr, Ke-
pezán H. 30 kr, Karácsonyi Manuilla 30 kr, He-
gyesán Petru 20 kr, Csizmás Mita 20 kr, Matyes
Tódor 20 kr, Panta Dimitrie 20 kr, Igrisan Alexa
50 kr.
Szemlak község 2 frt, Grosz Mór 50 kr,
Schilling György 50 kr, Schilling Frigyes 50 kr,
E. Spitzer 20 kr.
N.-Pereg község: Hampel Eduárd 50 kr,
N. N. 5 kr, Hermann Nándor 30 kr, Sihrodt Jó-
zsef 20 kr, Krausz János 20 kr, Rotsam Károly 20
kr, Sigmund János 60 kr, Valentin Mikulicza 20
kr, Duzsek Venczel 20 kr, Veigaul Henrik 30 kr,
Minighoffer János 10 kr, Holz György 20 kr,
Vodtska Venczel 10 kr, Vild András 10 kr, Vi-
darska József 10 kr, Geppert Ferencz 10 kr, Ka-
lonsch János 10 kr, Bednár József 10 kr.
K.-Pereg község: Schenk Simon 1 forint, S.
Szabó Mihály 2 frt, Korpa Ferencz 20 kr, Szabó
Mihály 20 kr, Gulyás Ferencz 20 kr, Nagy István
20 kr, Bedrich Lajos 20 kr, Veres Gergely 20 kr.
Szentek Károly gyűjtő ivén: Róth Mór 5 frt,
Ritter Károly 1 frt, Istvánfy Béla 1 frt, dr. Isze-
kucz Károly 1 frt, Schleisner és Braun 2 frt, Sze-
ntes Vidor 2 frt, Szentek Károly 2 frt.
Jahn Vilmos gyűjtő ivén: Jahn Vilmos B.-
Sebes 10 frt, Kéry Imre 2 frt, Werner 1 forint,
Laudan György 1 frt, Kralicz 50 kr, Rolman Fe-
rencz 50 kr, Huttenarbeiter 1 frt 50 kr, Móser
Lipót 50 kr.
Dr. Kéry Imre gyűjtő ivén: Institoris Gyula
Acuza 5 frt, Almay József Al-Csill 15 frt, Al-
may Józsefné 5 frt, Kéry Imre B.-Sebes 2 forint,
Móser Lipótné 1 frt, Mayer Anna 1 frt.
Konopy Sándor gyűjtő ivén: Konopy Czig-
ler Josefa B.-Pest 5 frt, Omoroviczai Henrik Má-
ria 3 frt, Konopy Giza Odvos 5 frt, Hengelmann
Angeline Bécs 5 frt, Tellus Imre Lippa 2 forint,
Mairovits Mór Radna 1 frt, Ternajgo József 1 frt,
egy társaság 2 frt 50 kr, Heinrich István B.-Pest,
2 frt, Henczlmann Alfréd Konop 2 frt, Hencz-
lmann Emil 5 frt, Urbán Iván Arad 2 frt, Krisz-
tián Sándor B.-Pest 2 frt, Fodor Kálmán 1 forint,
Grill Klára 1 frt, Krisztián Juliána 1 frt, Blachi
Emilia 1 frt, Konopy Sándor Konop 25 frt, Ko-
nopy Vilma 5 frt, Agárdy Jolán 9 forint 50 kr,
Agárdy Vilmos 5 frt.
Vendzinszky József Soborsin 3 frt.
Muszkulay János Ujpanát 5 frt.
Csukay Sándor gyűjtő ivén: Beahr Frigyes
M.-Pécska 1 frt, Csukay Sándor 1 frt.
Beles József Tótvárad 2 frt.
Fleischer Károly gyűjtő ivén: Fleischer Ká-
roly F.-N.-Iratos 3 frt, Fleischer Janka 1 forint,
Mayerhofer Lajos 1 frt, Gruber Lajos 1 frt.
Almay József gyűjtő ivén: Almay Rezső Al-
Csill 100 frt, Almay József 25 frt.
Kövér Béla gyűjtő ivén: Kövér-Hendrey
Fidél 3 frt, dr. Kéry Imre B.-Sebes 1 frt.
Róth János Berza 5 frt.
Vásárhelyi László Lőkősháza 10 frt.
N.-halmágyi szolgabíróság: Horváth Géza 2
frt, Rob Miklós 50 kr, Popovics György Acuza 1
frt, Rutz Gusztó Csucs 50 kr, Czurka József 50
kr, Kolla Engel Csermura 30 kr, Schiller Lipót
Plescuza 50 kr, Reisz Bernát 20 kr, Lenkes An-
tal 1 frt, Varga Pál N.-Halmágy 50 kr.
Libovszky Antal jelentése, mely szerint gyűjtő
ívét a gyűjtött 2 frttal az aradi magy. kir. adóhi-
vatalhoz beszállította.
Összesen **egyezer kilencszáz nyolcz-
vanhat forint 22 krajczár.**
Arad, 1877. ápril 19.

Tabajdy Károly,
alispán.

Legujabb.

Bécs, ápr. 24. Az orosz csapatok mind-
inkább előrenyomulnak Romániában. Ka-
lafatba már kozákok érkeztek. Románia
déli vasutvonalain még nem szűnt meg a
közlekedés. A törökök és oroszok közti ösz-
szejtközések Barboschinál várható;
(Barboschi Kis-Olahországban délre fekszik
Galactól, a Buzen folyónak a Dunába öm-
lésénél.) Kalafatnál valószínűleg egyik fél
sem foglal támadó állást.
Bécs, ápril 24. A nagyvezír következő
iratot intézte Károly román fejedelemhez:
Az orosz hadsereg összpontosítása a Pruth
mellett, a tüntető előkészületek, melyeket
Oroszország a katonai akcióra tesz, s egyéb
nem kevésbé jellemző jelek ép oly kevésbé
hagyhatják fenségedet, mint a császári kor-
mányt kétségben a helyzet veszélye iránt,
melyre a porta már felhívta fenséged kor-
mányát, s melynek folytán a fejedelemség
területét orosz sereg invasiója fenyegeti. A

dolgok ily állása mellett, a párisi szerződés
26. cikke s az 1858-iki aug. 19-iki conven-
tio 8 cikkének 3 §. értelmében a szultán
névében felhívom önt, hogy a portával
egyetértésbe téve magát azon közös katonai
intézkedések felől tanácskozzék, melyek a
fejedelemségek védelmére szükségesek. El-
várom válaszárt, hogy megadhassam a szük-
séges utasításokat Abdul Kerim Szerder-
Ekremnek, ki az ottoman sereg élén a Duna
mellett áll s kivel szükség esetén a katonai
hatóságok összeköttetésbe lépjenek. — A ro-
mán kormány e sürgönyre azt válaszolta,
hogy a rendszabályok sokkal komolyabbak,
semhogy azokat pusztán a végrehajtó ha-
talom intézhetné el, miért is e kérdést a f.
hó 26-án egybehívandó kamarák elé fogja
terjeszteni.

Berlin, apr. 24. A hadügyi budget tár-
gyalása alkalmával Moltke erősen támog-
gatta a 105 új kapitányi állásra vonatkozó
posztitót, s többek közt így nyilatkozott:
Hosszu békére, fájdalom, nincs
kilátás. Nincs messze azon
időpont, midőn minden kor-
málynak minden erejét ösz-
sze kell szedni, hogy exis-
tenciáját biztosítsa. E válsá-
gos körülményt a kormányok kölcsönös
bizalmatlansága okozza. — Franciaország
nagy dolgokat mivelt az utóbb lefolyt évek-
ben, az ország védelmezése céljából és
most nagy csapattek állnak Páris és a
német határszél között. Franciaország már
a béke idején bevégezi hadi készületeit. Né-
metország nem maradhat
hátra. — A kérdéses posztitó elfogad-
tatott.

Galacz, ápril 24. Három hadtest, ösz-
szesen 50,000 emberrel négy helyen, és pe-
dig Reninél, Falcsinnel, Leowanál és Ün-
gheninél fogja a Pruthot átlépni. 50,000
ember, fele gyalog, fele pedig lovas, Tabar-
bunárból gyalog fog Galaczba menni. Öt
más hadosztály 40 ágyuval Kubeynél áll,
és a dunai vonal ellen Ismailnál, Káliánál
és Vilhoffnál fog előrenyomulni. Itt időző
orosz szállítók minden rendelkezés alatt
álló hajót, dereglyét és csónakot öszszé-
sárolnak, melyek részint a partraszállásnál,
részint a hidak verésénél fognak használ-
tani. Ezen hajók egy része Brailába vite-
tik, másik része pedig Kagulba a Pruthon.

Pétérvár, ápril 24. Kisenewből jelentik:
Szemle után a czár beszédet intézett a csapatok-
hoz, mondván: nehezemre esett titeket háboruba
küldeni, és vártam addig, a míg lehetett. Bizonyos
vagyk benne, hogy valamennyien, a legutolsó
emberig, tudni fogjátok megővni és megvédeni
Oroszország megtámadott be-
csületét. (?)

Konstantinápoly, ápril 24. A külügyminis-
ter sajnálatát fejezte ki a porta képviselői előtt az
Oroszország által előidézett fordulat fölött, s
Oroszország ez eljárása után öszszes orosz-
országi képviselőit az eddigi
érintkezések megszakítására
utasította.
Szt.-Pétérvár, ápril 24. A lapok tudni akar-
ják, hogy Layard kijelentette a portának, hogy
Angolország a porta integritását és függetlenségét
csak a szerződésben — az ellenférsz gyakorlat-
lását illetőleg megállapított — feltételek alatt ga-
rantírozta, miután a porta a hatalmak jogát
kétségbe vonta. Ezen garantíákat el-
vesztette, és Angolország meg-
fogva nem fog győverrel fellépni
Törökországért.

Az „Alföld“ távirati sürgönye.

Budapest, ápril 25. A független sza-
badelvi párt mai ülésében elhatározta a
házbán javaslatot tenni, hogy az ország-
gyűlés a Corvinák megküldéséért a szul-
tánnak köszönetet szavazzon.

A szofták nem jönnek Budapestre,
mert a kormány nem akarja. Tahir bey
már Bécsből haza utazott.

Bukarest, ápril 25. Tegnap 50,000
orosz vonult be Romániába. — A törökök
nem léptek föl támadólag. — Kalafat el-
foglalásának hire valótlán.

Az oroszok a Dobrudzsa felé vonul-
nak, a törökök onnan várva a főtámadást,
Widdinből oda sietnek.

Különfélék.

— Az arad-körösvölgyi vasut
Apatelek és Ternova állomásait, f.
hó 25-től kezdve, a magán- és állami táviratok
kezelésére a földm. ipar és ker. miniszterum fel-
hatalmazta.

— Rodiczky Jenő, lapunk volt ki-
tűnő főmunkatársa s jelenleg a magyarvári gazd.
akadémia hírneves tanára tegnapelőtt kelt egybe
Egger Mária urhölgy, Villach (Stíria)
egyik legtekintélyesebb birtokosának bájós és
szellemudaslányával. Fogadja t. barátunk öszszes
aradi tisztelői nevében legőszintébb szerencseki-
vánatainkat!

— Magyarádról írják nekünk: Örö-
mest sietek önöket tudósítani, hogy a vasárnap
téli hóvizatar még a leggyengébb szőlőmagvaknak
sem ártott. Szakavatott egyének szemlélték meg

az egész hegyeséget s úgy találták, hogy a szőlőle-
velek kissé megsárgultak ugyan a hidegtől (ne-
künk is küldött t. tudósítónk pár ily szőlőlevelet.)
de nem fogytak el, s még bő termésre számitha-
tunk. E. G.

— Rudolf trónörökös, mint
Bécsből írják kedden délelőtt a király, továbbá
Wenckheim Béla báró, Sarlovszky tanácsos, Ró-
nay püspök és Pápay udv. tanácsos előtt a ma-
gyar állami jogból vizsgázott. A trón-
örökös Barthos min. tanácsos kérdéseire
magyar nyelven korrekten felelt s a király meg-
elégedését fejezte ki a vizsga eredménye felett,

— Magyar vegyi gyártmány
a tengeren túl. Rozsnyay Mátyás
ur, helybeli szaktudós gyógyszerésznek nemcsak
hazánkban, de a külföldön is ismeretes chinin-
czukorja s chininosokoldája közelebb újabb pia-
cot nyert Északamerikában. A feltaláló s egye-
dül készítő ur ugyanis oly kedvező ajánlatokat
kapott egy amerikai gyógyszerésztől, ki azok el-
árusítására hajlandó, hogy elhatározta, miszerint
összeköttetésbe lép vele és chininczukorjait az
amerikai piacokra fogja bocsátani. Nem kétke-
dünk, hogy a vegykészítmények a yankeek között
is elismerést fognak szerezni a magyar feltalá-
lónak.

— A konstantinápolyi ifjak
küldöttségéről, még nem kaptunk újabb híreket.
Az „E—s“ egy távirata azt mondja, hogy a török
küldöttség Ruszesukban van, de onnét csak hol-
nap, szerdán, délután indulhat, mert az ifjak ru-
hája (?) előbb nem készülhet el. Az ifjak máhái,
melyek Perában elmaradtak, ugyancsak a fenn-
tebbi távirat szerint, már utban vannak Trieszt
felé. Szalay és Lukács budapesti küldöttek ma reg-
gel indultak Bázsiából Ruszesukba, s onnét a tör-
ök küldöttséggel együtt utaznak visszafelé. Az
eddigi számítás szerint, ha valami közbejövő aka-
dály ezt meg nem húsítja, a török küldöttség
pénteken éjjel ér Szegedre, vasárnap reggel pedig
már a fővárosban lesznek a várva várt testvér-
nemzet küldöttei. — A „vendéglátó bizottság“
mindent elkövet, hogy minél fényesebb legyen a
török ifjak fogadtatása. Erre nézve Szeged, N.-
Kőrös és Kecskemét városok megtesznek minden
lehető. A fővárosban fátylasmenet, diszlakoma,
színházi díszelőadás, bál s egyéb ünnepélyességek
lesznek a vendégek tisztelgetésére.

— A Corvinákat hir szerint
Trefort Ágoston vallás- és közoktatási mi-
niszter megkeresésére Wenckheim Bé-
la, 5 felsége személye körüli miniszter a legköze-
lebbi napok egyikén egy magasabb rangú tiszt-
viselő által fogja Budapestre leküldeni; az előre
értesített miniszter az egyetem rectorát fogja a
Corvináknak az indóházánál való átvételére föl-
szólítani; az ünnepélyes átvétel a közoktatás-
ügyminiszter által az egyetem épületében fog esz-
közöltetni.

— Hatvanból írják, hogy ott a mai
napon, 24-én, reggeli 8-kor Juhász köztisz-
teletben álló ügyvéd agyonlőtte magát. Juhász a
hatvani takarékpénztár igazgató-
jának veje volt, s fiatal özvegyt hagyott hátra.

— A halottkémlés szabályo-
zása s ügyében a belügyminiszter elrendelte, hogy
az eddigi kimutatásokon kívül még a halálesetek,
a közegészségi szempontból fontosabb halálokok
szerint is kimutatassanak. Hogy eziránt a meg-
kívántok egyöntetűség elérhető legyen, e czélból
egy rovatos kimutatási mintát kaptak a törvény-
hatóságok, melyet kitölteni a halottkémlés dolga
leendő. Oly betegegeknél illetőleg halállokoknál,
melyek részint nem orvosok által is nehézség nél-
kül felismerhetők, részint pedig a halott hozzátar-
tozóinak kikérdezése által megállapíthatók, a
nem orvosi halottkémlés is kitölthetik, hogy mi-
nél több adat gyűjthető legyen. E kimutatásokat
évnegyedenként kell felterjeszteni. Kétség merül-
ven fel továbbá az iránt, vajlon a halva szülöttek
felveendőkk-e az öszszes halálhalozási számba vagy
sem? erre nézve a belügyminiszter rendeli, hogy
az ujszülött-halottaknál mindenkor arra legyen
figyelem, nem jött-e a gyermek halva a világra?
és csak ez esetben nem veendő fel a halott az élve
szülöttek közé, ha pedig halva jött a világra, ez a
„jegyzet“ rovatban tüntetendő ki.

— Régi divatok Diocletian idejé-
ben a hosszú haját és szakált senki sem
hordta, a ki „tisztességes“ ember akart lenni.
Nagy Konstantin annyira szerette a kék színt,
hogy egész udvara kék színű öltönyökben járt.
Ellenben a sárga színt teljesen száműzte. — Va-
lois Margit udvarhölgyei mind egyenruhát visel-
tek, s ez a következő volt: ropant uszályu ruha,
tömérdek, szallagesokkal, egész nyakig érő de-
rék s a haj oly alakban volt fésülve, hogy a fej-
tetején egy gömböt képezett. E gömb gyöngy-
sorokkal volt körülbroncsosva és számos arany
és ezüst nyilacska volt betűzelve. A férfiak hosz-
szu botokat hordtak, s még évés közt is maguk
mellett tartották. — Stuart Mária korában divat-
ban volt, hogy a férfiak himzett zsebkendőket
tartanak balkezükbén. Ezt később a mellény-
nyílásba dugták, s innen származtak a fodros
elejű ingek. — Borgia Lucretiáról írják, hogy
térdfig érő szoknyákat hozott divatba a női vise-
letnél. Nem lévén azonban még akkor harisnya, a
nők fehér selyem nadrágot viseltek, mint a törö-
köknél; a cipőik azonban himzették voltak, s
arany, ezüst lemezeket kötöttek a bokára. —
Nagy Péter czár oly ellensége volt a szakált vise-
lésnek, hogy a ki hivatalt vállalt, de szakáltat
meghagyta 100 rubelnyi pénzbírságra volt elítél-
tendő. Aulnoy grófné, kinek neve a francia iro-
dalomban néhány költői kedélyű mű által ma-
radt meg, 1679-ben Spanyolországban járván,
hihetetlen dolgokat írt az akkori spanyol divatról.
A férfiak vörhenyesre festették szakálukat illatos
kenőcsökkel kenték-fenték, s nem ritkán arany-
porral is behintették. Sevillában egy táncmulat-
ságban vett részt a grófné, s azt mondja hogy minden
nő egy-egy kis feltarkázott malacot tartott ölében.
Lehet képzelní, mily lármát tettek e vezekedő és
visító állatok. Ha a sennora táncolni ment, gon-
doskodni kellett egy sennorról, ki addig malacká-
ját őrizze. Evés ideje alatt a nők maguk éttétek
kedvencz állatkájukat. — A férfiak bot nélkül

nem is kezdtek a tánczba, s azokat feldobálva, nagy ügyességgel ismét megkapták. Ugyanakkor Madridban minden előkelő ékelen nagy szemüveget viselt. Ez a tekintély és méltóság jelvénye volt, annyira, hogy a királyok szobrai is szemüvegekkel látták el. — XVI. Lajos uralkodása alatt a francia nők mindenütt séta pálczával jelentek meg, egy zsinóron pedig kis tükör függött le derekukról.

— Curiozum. Egy vidéki város legrövidebbi lajstromában ilyes formán vannak kitöltve az egyes rovatok: Ft... n ur ö k ö r; T. cz. Ch... né asszony t e h é n; tek. K... l ur s z a r v a s m a r h a; T. cz. ... Mózés (zsidó vallású) d i s z n ó; T. cz. M... u r ü s z ó; T... u r b o r n y u; R... u r á r t á n y s t b.

— Német „Gründlicheit“. Alsó-Ausztriának Wang nevű helységéből levél érkezett Bajára, melynek borítékán a következő cím ékeskedett: „Magy. kir. posta Levelező lap Eisenhandlung Baja Ungarn“. A levél tartalmáig pedig így veszi kezdetét: Geehrter Herr Levelezőlap!

— Sajtópör egy szamarért. A „Chemnitzer Fr. Presse“ elmondhatja magáról: több sajtópör, mint nap. Egész özőne a sajtópöröknek éri el a lapot. Legeredetibb az utolsó pör tárgya. A nevezett lap ugyan is így irt közelebb: „Boszankodva a minden alapot nélkülöző vádakra melyek eddig ellenünk indítottak a „Raketen“-beu (vic-rovat) egy szamarat rajzoltattunk és alája ez aláírást tettük:

„Ne kinözd tréfára a szamarat! Ép úgy érzi, mint te a fájdalmat.“

és prózában hozzá tettük: Nos, kíváncsiak vagyunk, lesz-e valaki, ki ez által találva érzi magát és sajtópört indít ellenünk. — És bekövetkezett. Egy Theinius Hermann nevű ur találva érezte magát és sajtópört indított a lap szerkesztője ellen.

— Liliputi-állam. Nem is hallana róla senki, ha a nagy államok példájára szintén diplomatiát könyvet nem adna ki. Pedig minden évben kiad, s hozzá külső könyvet. Ez a kis állam Monaco, melyet körülölel két rendkívüli követ, s 48 konsult és alkonsult képvisel. Belső kormányzatát egy főkezes, főtiszt, három államtanácsos, egy államtitkár, egy püspök, 11 pap,

egy Szt.-Károly-féle rendi titkár, 13 bíró, egy főkezes, egy tengerészeti tanácsos, egy kikötőhadnagy, a hivataloslap szerkesztője, egy rendőrfőnök, 12 ügynök s 28 zsoldár vezeti. Monaco hadserege egy ezredes, őrnagy, kapitány, hadnagy, öt altiszt, s 63 katonából áll. Az udvarnak van egy káplánja, két szárnysegéde, egy ordonnánctisztje, egy kamarása, titkára, főorvosa. A „trón-örökös“-nek szintén van egy szárnysegéde, az anya hercegnének egy udvarhölgye. Ez az állam is udvar aztán, nem él nagy költséggel.

Műsora

Wieniawski Henri

tanár, hegedűművész és

Deutsch Willi

zongoraművész,

szombaton, 1877. évi április hó 28-án

„Fehér kereszt“ szálloda nagy termében tartandó

HANGVERSENYÉNEK.

1. Mendelssohn: Hegedűhangverseny 1. tétel, Wieniawski.
2. a) Schumann: Andante és változatok, b) Liszt: Venetia, Napoli, Deutsch Willi.
3. Wieniawski: „Faust“ ábránd, Wieniawski.
4. a) Chopin: Nocturne Des-durban, b) Raff: Polka glissante, Deutsch Willi.
5. a) Wieniawski: Legenda, b) Bach: Praeludium, vivace, Wieniawski.
6. Ernst: „Magyar dalok“, Wieniawski.

Helyek ára: Körszék 2 frt, számozott hely 1 forint 50 kr., állóhely 1 forint.

Jegyek előre válthatók Bettelheim testvér urak könyvkereskedésében és a hangverseny estéjén a pénztárnál. 350-3-7

Kezdeté 7 1/2 órakor.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara f. évi április hó 30-án azaz hétfőn d. u. 5 órakor teljes ülést tart.

Napirend:

1. Jelentés a borvásárról és a borkereskedés akadályainak elhárítását tárgyzó feliratra vonatkozó ügyben.
2. Vélemény a földmivelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumnak Petrozsény és Livazsény hunyadmegyei községek vásárügyében.
3. A versetzi borászati társulat felterjesztése a szőlővényegék behozatalának megtiltása iránt.
4. Miniszteri leirat a kamarai egyetemes gyűlés tárgyában.
5. A miniszterium leirata a kamarai hivatalnokok nyugdíjaztatása iránt.
6. Vélemény a borsgyártási törvényjavaslatra vonatkozólag.
7. A brassai kamara átirata egy illetékügyben.
8. Indítvány az Aradon létesítendő iparbizottság tárgyában.
6. Az aradi általános ipartársulat kérelme a házalók adózáti viszonyait illetőleg.

Arad, 1877. április 21-én.

A kamarai elnökség.

Üzle tudósítás.

Arad, április 25.

Szeszüzletben a hangulat kedvezőbb. Fogyasztásra nagyban a szesz 37,75 kral fizetettik 100 liter %, ami annyi, mint 48 3/4—49 kr. fokozott hordóstól. Részletben 47 kr. hordó nélkül, 49 1/2 kr. hordóstól.

Budapest, április 25. (Lloyd távirat.) A buza ára emelkedik; az árak 5—10 kral magasabbak. Hangulat élénk; őszi buza 12,25, május—juniusra kukorica 6,85, őszre zab 7,50—60. Repce 16 frton kelt.

Sertésüzlet. Az I. magyar sertésüzlet és kőszőlőüzlet társaság jelentése. Erős felhajtás volt a lefolyt hétben. Különösen Ol. horaszágból a háborús aggo-

dalom ad alkalmat a nagy kivételre, s mi által az élénk üzlet kissé csökkent is; a magas árfolyam dacára a külföldi szükséglet kevesnek mutatkozik. Az árak 1—2 kral csökkentek és a gyorsan emelkedő tengeri ár magassága miatt a sovány sertések ára is alább szállt. Jegyzet: Árak: válogott magyar-faj 54 1/2—56 1/2 kr., szerbiai 50—53 1/2 kr., oláh-faj 50—52 kr., tükés 46 1/2—51 kr. kilónként. — A sertések létszáma április 13-án 63,930 drb. volt. Felhajtás a tott alföldről: 3580 db, Erdélyből 1010, Szerbiából 4590, Oláhországból 2620 drb. a éjszaki vaspályán érkezett 210 drb, összesen 12,410 drb. — Elhajtatott: Felvidékre 650 drb, Bácsba 2450, Prágába 1860, Bodenbachba 1080, Odebergbe 690, maiusi Frankfurthba 430, budapesti fogyasztás 2330, transitó 840, összesen 7330 drb. — Megmaradt 58,610 db, köztük mintegy 37,000 db. sovány sertés. A részvényzállásokban 11,140 drb. különböz fajta sertés felcszik. Bécsi vásár, április 17. Felhajtott 2836 darab különféle fajta sertés, magyar faj 50—51 1/2, közép minőségű 44—48, südős lengyel faj 38—46 frton értek el 100 kilónkénti súlyig. Dresdeni vásár, április 16-án Felhajtott 640 db. vidéki sertés s 439 magyar, első 57—60 fillérel, utóbbi 54 fillérel fizetett; eladatlan maradt 248 db. Berlini vásár, április 16-án Felhajtott 8096 drb, az üzlet a nagy felhajtás folytán lanyha volt, magyar áru 17 tallérral fizetett, 100 fokozott 50 font tárával.

Bécsi sertésplaz, április 24. Az összes felhajtás 2778 darab sertés volt, és pedig 917 nehéz, 1046 középfajta bakonyi és 815 südős. Ebből 850 magyarfajú, 815 gajci-roszalfajú, 1018 szerbiai és 95 németfajú volt. Az üzlet vonatott, nehezebb fajok győron voltak képviselve; a fogyasztás gyenge; eladók kések az engedelményekre. Hus és szalonna-üzlet élénk volt. Bakonyi nehéz fajta 49—50,25 krt, középfajta 44—48 forintot, südősért 38—44 frtot; szalonnáért a sárirát 64—63 frton ot fizetnek 100 kilónként.

Távirati tudósítás

a bécsi cs. k. nyilvános tőzsdéről 1877. é. április 25.

50% Metalliques	57 1/2
50% Nemzeti kölcsön	62,25
Arany járadék	107
1860-iki államkölcsön	107
Bankrészesvények	766
Hitelrészesvények	155
London	180,25
Magyar földterhermentesítési kötvény	69,60
Temesvári földterhermentesítési kötvény	67,50
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	66,40
Ezüst	113,90
Arany	611
20 frank-darabok	10,45
Német birodalmi mark	64,25

Felelős szerkesztő: Tiszti Lajos.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1877. április 24.

Értékpapír.	adva	tartva	Értékpapír.	adva	tartva	Értékpapír.	adva	tartva	Értékpapír.	adva	tartva
Részesvények.			Bankok: Kisbirtokosok földhiteleit.	40.—	41.—	Tak.-pénztárak: Pest-Buda fővárosi	270.	272.—	Keresk. test. épülete	—	—
315 Bistosisi társaság I. magyar	1140.—	1260.—	Nyug. mh. jelz. h.	100	150	Pestí külvárosi	58.—	60.—	Mátrai bányarész	—	—
200 Haza	—	—	Nyitr. ker. h. int.	—	—	Pakrac-Daruvár	—	—	Pozsonyi papírgyár	—	—
300 Pannónia	370.—	380.—	Nyitrai iparbank	—	—	Szent-Endrei	—	—	Rima-Murányi bányatársulat	—	—
100 Pesti	36.—	38.—	Iparbank	34.—	34,50	Erdélyi	—	—	Gyapjú mosó és bizom. I. m.	121.—	123.—
300 Unio	86.—	88.—	Budai kereskedelmi bank	—	—	Ujpesti	—	—	100 Salgó-Tarjáni kőszén	70.—	72.—
100 Tisza	—	—	Pesti kereskedelmi bank	510.—	520.—	Malmok: Concordia	310.—	350.—	100 Salgó-Tarjáni vasöntőde	27.—	30.—
200 Vaspályák: Pest-Barsai	—	—	Pesti iparbank	100.—	102.—	Borsod-Miskolczi	—	—	Schlik-tele vasöntőde	66.—	68.—
200 Pest közuti	147,50	149,50	Pest-budai kézművesbank	44.—	45.—	Erszéb. t.	162.—	164.—	Soda és vegy.-áru-gyár	—	—
200 Buda közuti	20.—	21.—	Bir. t. e. m. h. intézet	—	—	Luzia	135.—	136.—	Sókuti kőbánya	—	60.—
200 Alföld-Fiumei	—	—	Lipótv. b. (t. s. h. e.)	11.—	11,50	Molnárak és sütők	275.—	276.—	Spodium és esontliast	180.—	182.—
200 Essakkeleti	—	—	Barany. t. és hit.	—	—	Hengermalom	—	—	Kőszén és téglagyár (Drascho)	42.—	43.—
200 Magyar keleti	—	—	Debreczeni keresk.-bank	—	—	Viktoria	229.—	225.—	Atagut	53.—	53,50
200 I. erdélyi	—	—	I. erdélyi bank	—	—	I. Budapesti	753.—	758.—	Tégla és mészkővető újlaki	25.—	26.—
200 Déli	—	—	Biharm. ker. ip. és t. hbank	—	—	Pannónia	760.—	780.—	Téglagyár kőbányái	—	—
100 Budai hegy-pálya	48.—	50.—	Hrv. lesz. bank	131.—	—	Sertésüzlet I. magyar	250.	25.	Pénzmenek.		
80 Bankok: Általános m. mn. hitelbank	18,75	19.—	Sziszkei kít. bank	—	—	Sertésüzlet II.	120.	122.—	Csá-zári királyi arany	6 1/2	6 1/2
200 Angol-magyar	40.—	42.—	Tak.-pénztárak: Czeg édi egyes.	—	—	Könyvnyomdák: „Athenaeum“	239.—	241.—	Osztrák magyar 8 forintos arany	10 4/8	10,50
200 Általános magyar hitelbank	107,50	107,75	Vas-Zalai I. tak.	—	—	„Franklin-társulat“	450.—	460.—	20 rangos arany	10,48	10,50
100 Franko-magyar	—	—	Félegyházi	—	—	Pesti	—	—	Török arany Lira	114,50	115.—
200 M. ált. fő dh. r. társaság	20.—	21.—	Gödöllői	—	—	„Franklin-társulat“	—	—	Osztrák és magyar ezüst	114,50	115.—
100 M. jelz. hitelbank	—	—	Országos központi	6.—	67.—	Ganz és társaság-tele vasöntőde	145.—	150.—	Német birodalmi bankjegy 100 m.	64,20	64,3
			Pesti I. hazai	2160.—	2170.—	Gy. gyintézet I. magyar	200.	202.—			

H I R D E T É S E K.

Eddig felülmulhatlan köszvény és csúz,

valamint mindennemű idegbajnál, u. m.: ideges és csúszos, ugyszintén oldal-
vérfájások, fülzsárgatások, csúszos fogfájások, keresztcsont- és csípőfájások,
csuklófájások, tagzsárgatások, csúszos szívba-jok, gyomor- és hasgörcsök, álta-
lános testgyöngülés, remegés, izomgyöngülés, behégtet sebekbeni fájdalmak,
bénulások, stb. kinos betegségéknél való hatásában.

HERBABNY GYULA
bécsi gyógyszerész által, a
bajor elipesek gyógyíveiből
késített növénykivonat.

aus Heilkräutern der bairischen
Hochalpen bereitet Pflanz-Extract
„Neuroxylin“

A Neuroxylin kitűnő fájdalomcsökkentő, s e mellett emetető hatású.
Ahol a clorofom, mákony, bódony megtagadják a sikert, a Neuroxylin
már az első bedörzsölésnél gyakorolja csodálatos fájdalomcsillapító hatá-
sát. A Neuroxylin jelességét polgári- és katonai korodáknál egyaránt ki-
mutatta; Bécs és a külföld biros tanárai, a székvaros és a tartomány jóhírű
orvosai évek hosszú során át a legelső és legbiztosabb eszköznek a megjelölést
kedvező eredményeket próbáltak ki, s felőle dicserő bizonyítványokban fe-
szenték ki elismerésüket, s most napokint rendelik. Ezenkívül a társadalom
minden osztályából több száz hálalevél tanuskodik a Neuroxylin kitűnő, pá-
ratlan gyógyereje mellett.

T. Herbabny Gyula gyógyszerész urnak Bécsben.
Hálával őrsítem ön ama övendetes bírról, miszerint az ön jeles
Neuroxylin-je egy makacs, hevesen gyűrő csúztól oly gyorsan és alapo-
san szabaddított meg, hogy nem mulla-sthatom el, hogy ezen hathatós szerre,
zenvedő embertársam figyelmét felhívjam.
Ropera, Bukovina 1876. március 2.
Hálára kötelezettje: Kosinsky József, gazdász.

Herbabny Gyula gyógyszerész urnak Bécsben!
Mintán meggyőződtem ön erősebb fajtájú híres „Neuroxylin“-járnál
kitűnő hatásáról a térde- és csomok csúza ellen, felkérem, sziveskedjék is-
mét ha palackkal belőle postatánvétellel küldeni.
Komárom, 1876. január 18.
Moll József, magánzó.

Ára egy palacknak (zöldbe göngyöltve) 1 frt, erősebb fajtájú (rózsa-
zinbe göngyöltve) 1 frt 20 kr., postán küldve 20 kr. csomagolási díj.

Központi szállító raktár:
Herbabny Gyula gyógyszerész, az „Irgalombos“ Bécs, Neubau, csá-
szárút 90. szám alatt, az új szerzet-utca (Neustiftgasse) sarkán.
Raktárak: Aradon: Schenk és Glück uraknál eselőtt Prinner V. S.
Forrai- és Kizyó utca sarkán. Szekesfehervárott: Diebálla György gyögy-
ész. Budapest: Török József gyógyszerész uraknál.
192 10-16

Arverési hirdetés.

Az aradi kir. tsvszék mint tkkvi ha-
óság részéről közhírré tételik, miszerint
az aradi első takarékpénztár
végrehajtásának özv. Stampf Gusztáv
névén felvett belvárosi 14000
frtos végrehajtási ügyében az ar. városi
3543. számú tjb. A. + 6. alatt végre-
hajtás szennvedő névén felvett belvárosi
3679. sz. ház, felülépítmények és 982.
hrszámu beltelekből álló 83000 frtra be-
csült ingatlan-ágra, továbbá ugyanazon
tjb. A. + 7. alatt végrehajtás szenn-
vedő névén felvett belvárosi Hassinger-
utcazi 1124. hrszámu üres telekből álló
52000 frtra becsült ingatlan-ágra, végre
az aradvárosi 348. sz. tjb. A. + 1.
alatt özv. Klingenspöck Péterné és özv.
Stampf Gusztáv közös tulajdonuként
felvett belvárosi hossz-utcazi 2. sz. ház,
430. hrszámu beltelekből álló ingatlan-
ok végrehajtás szennvedő-illető 2250
frt. becsült felérésére az 1877. június
30. napján délután 3 órakor mint első
és 1877. július 30. napján délután 3 óra-
kor mint második határidőben, az aradi
kir. tsvszék ténnyi hivatalának portái
helyiségében megtartandó nyilvános árve-
résen következő feltételek alatt eladandó
fognak, u. m.:

1. Kiküldési ár a fennebb kitett
becsár, melyen alul az első árveréskor az
árverésre kitűzött birtokok nem fognak
eladatni.
2. Árverezni kívánók tartoznak az
ingatlan becsárnak 100% késpénzben
vagy övadékképes papírban a kiküldött
késeikkel letenni.
3. Vevő köteles a vételár 3 egyenlő
részletben, és pedig az első harmadát az
árverés jogerőre emelkedésétől számítan-
dó harmadnap alatt, a második harmad-
ot ugyanazon naptól számítandó 3 hónap
alatt, az utolsó harmadot ugyanazon
naptól számítandó 6 hónap alatt, minden
egy vételári részlet után az árverés
napjától számítandó 6% kamattal
együtt ezen kir. tsvszéknel előre kiesz-
költ utalvány alapján az aradi m. kir.
adó mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.
A bánatpénz az utolsó részletbe fog
beszámítatni.
4. Vevő köteles az épületeket a bir-
tokhaladás napjával titkár ellen bizto-
sítani.

5. Az árverés jogerőre emelkedése-
kor vevő a megvett ingatlan birtokába
lép, emel fogva a megvett ingatlan hasz-
na és terhei az időtől öt letelik.

6. A tulajdonjog letételezése csak a
vételár és kamatainak teljes lefizetése
után fog vevő javára hivatalból eszközöl-
tetni.

Az átruházási költségek vevőt ter-
helik.

7. Amennyiben vevő az árverési fel-
tételék bármelyikének eleget nem tenne,
a megvett ingatlan az érdekeltelek bár-
melyikének kérelmére, a prts. 459. §-a
értelmeben vevő veszélyére és költségére
bánatpénzének visszatérítése mellett, újabb
árverés alá bocsátandó és csupán egy
határidőnek kitűzése mellett az előbbi
becsárón alul is eladatni fog.

Felhívandó azok, kik az árverésre
kitűzött javak iránt tulajdoni vagy más
igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvé-
nyesíthetni vélnek, hogy e részbeni kere-
seiket a hirdetésnek a hivatalos
lapban lett harmadik közzététele napjától
számítandó 15 nap alatt, habár külön
értesítést nem vettek is, ezen kir. tsv-
széknel nyújtsák be: különben azok a
végrehajtás folyamatát nem gátolva, egye-
dül a vételár feleslegese fognak utasít-
tatni.

Az aradi kir. tsvszéknek mint telek-
könyvi hatóságnak 1877. március hó 28.
napján tartott üléséből.

Az aradi kir. tsvszék,
mint tkkvi hatóság.

Gummi- és halhólyagot

utánvétellel, tuczonként 2 frittől 6
forintig titoktartás mellett küld
J. N. Schmeidler
Gummi-Fabrik Bécs VII. Stiftgas-
se, Nr. 19. 231-112*

Arverési hirdetés.

Alföldről által közhírré tételik, mi-
szerint Braun Aron és fia pesti csúz s il-
letőleg ennek engedményese Cseizler Ho-
lén 2-4 frt és járul kait tevé követelése-
re, Bardt József aradi bejegyzett keres-
kedő ellen a budapesti kereskedelmi és
váltótőrvényszék megkeresésére kelt f. ó
április hó 5-én kielégítési végrehajtás ut-
ján lefoglalt ingóságok, nevesesen a
főtőren „Fehér kereszt“ szálloda melletti

György Mihály,
kir. jbtársági kik.

A világoosi nagy vásár

1877. május 6-án tartatik meg.
A haszonbérlok.

Több rendbeli
lakás kiadás.

Széchenyi-utca 1. szám alatti házban első és második eme-
ben több lakás május 1-től kiadó. Földszint pedig három bolt és
magtár naponta kiadó. Értekezhetni uri-utca 22. szám alatt a ház-
lajdonossal. 386-4-1

Irnok kerestetik.

A tótváradai körjegyzőségnek az irnoki állás ürecedésére jövő
ennek betöltésére egy a román nyelvben is jártas irnok kerestetik.
Bővebben a körjegyzőségnek Tótváradon. 377-2-4

Vásári jelentés.

A pankotai országos tavaszi vásár
április hó 29-én fog megtartatni.
A vásárbérlok.